

vize2020

ODS

MUDr. Miroslav Ouzký

Evropský parlament

Ing. Zbyněk Kozel

ODS Praha

Životní prostředí

19. ledna 2010

Ústí nad Labem

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Evropská legislativa:

- **REACH** (Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals)
- **GHS** (Globally Harmonised System)
- **Pesticides Package** (Breyer, Belohorská, Klass)
- **IPPC Directive** (Integrated Pollution Prevention and Control)
  - ✓ snížení prašnosti v intravilánu, velikost částice snížena až na 2,5 μ
- **Nakládání s odpady a jejich energetické využití:**
  - ✓ Snížení produkce, recyklace, energetické využití, ukládání

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Energeticko-klimatický balíček

- Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY kterou se mění směrnice 2003/87/ES tak, aby se zlepšil a rozšířil **systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů** ve Společenství
- Návrh ROZHODNUTÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o úsilí členských států **snížit emise skleníkových plynů o 30 %**, aby byly splněny závazky Společenství v oblasti snížení emisí skleníkových plynů do roku 2020
- Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o **geologickém skladování oxidu uhličitého** a o změně směrnic Rady 85/337/EHS, 96/61/ES, směrnic 2000/60/ES, 2001/80/ES, 2004/35/ES, 2006/12/ES a nařízení (ES) č. 1013/2006
- Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY o **podpoře užívání energie z obnovitelných zdrojů** (v kompetenci ITRE)
- **CO2 z osobních automobilů**
Tato norma si klade za cíl snížit průměrné emise z celé flotily vozů dodávaných na evropský trh jedním výrobcem na průměrných 130g/km

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Principy ETS:

- CAP (Common Allocation Plan)
- Benchmark allocation
- Aukce

Sporná místa:

- Procenta aukcí
- Tzv. Carbon Leakage
- CDM – Clean Development Mechanism

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Rizika pro Českou republiku:

- Razantní nárůst nákladů
- Ztráta konkurenceschopnosti
- Odchod velkých hráčů mimo EU – Carbon Leakage
- Sociální dopady

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Kodaňská konference 2009:

- Snaha o zajištění globální dohody o snížení emisí GHG pod záštitou OSN
- EU byla připravena zvýšit svůj závazek na 30% v případě globální dohody
- Výsledkem je pouze obecná deklarace, která byla vzata na vědomí

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Naše politika v EU:

- **Racionální** ochrana našeho životního prostředí
- **Realistická** snaha o globální klimatickou dohodu
- **Reformní** cíl nezávislé, ekonomicky silné Evropy

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Racionální:

- Racionální jsou jen taková opatření, která vycházejí z racionální analýzy cílů a nákladů
- Mají jednoznačně popsany a kvantitativně vyjádřený cíl
- Jejich budoucí náklady jsou předem odhadnutelné a odpovídají cílům
- Neohrozí svým působením jiná opatření s vyšší prioritou z hlediska ochrany zdraví, života a majetků občanů
- Jejich úspěšnost není závislá na předem neznámém postoji či postupu států mimo EU
- Jsou z hlediska ČR rozumná a buď nevedou k našemu znevýhodnění nebo jsou taková znevýhodnění kompenzována.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Realistická:

- **Možnosti v globalizovaném světě jsou omezené**
- Zkvalitnění života Evropanů, má přednost před jednostrannou snahou EU řešit globální problémy bez účasti ostatních států
- Omezování evropského průmyslu je možné jen tehdy, pokud dokážeme společný trh kvalitně ochránit před mimoevropskými konkurenty, kteří omezení nebudou
- Je možné realizovat jen takovou ochranu životního prostředí, která udržitelná ekonomicky a sociálně
- Bezpečnost a nezávislost Evropy i zachování kvality života jejích občanů a konkurenční schopnosti jejích podniků je podmínkou zapojení EU do mezinárodních dohod.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Reformní:

- **Řešení environmentálních problémů vidíme v technologické inovaci, ne v omezení kvality života**
- Evropská legislativa nesmí omezovat nové technologie a tím snižovat konkurenceschopnost Evropy
- Legislativa musí stejně podporovat všechny technologie, které vedou k dosažení stanoveného cíle
- Environmentální zdanění technologií, má smysl jen tehdy, pokud je možné dosáhnout změny technologie
- Výnosy environmentálních daní musí být použity na podporu technologického rozvoje a zvýšení konkurenční schopnosti
- Naším cílem je strategická bezpečnost Evropy v zajištění energií a materiálů, tento cíl je i cílem environmentálním.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Klimatické změny:

- **Adaptace Evropy na klimatickou změnu je nutná pro ochranu obyvatel a jejich majetku**
- Prozatím není známo, jaká část klimatických změn je působena přírodními faktory a jaká spalováním fosilních paliv
- Není zřejmé, zda dojde ke globální dohodě o omezení CO₂ a ještě méně lze odhadnout, do jaké míry bude taková dohoda dodržena. Osud Kjótského protokolu ukazuje, že skutečná účinnost jakékoli budoucí dohody není nijak zaručena
- Jednostranná snaha EU omezit produkci CO₂ nemůže mít na průběh klimatických změn žádný výrazný vliv
- Je proto nanejvýš pravděpodobné, že klimatickým změnám se nepodaří zabránit nebo se je podaří omezit jen částečně.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

- **Budeme prosazovat, aby prostředky určené pro adaptaci na změnu klimatu byly nejméně stejné, jako ty určené na pokusy těmto změnám zabránit**
- Adaptační programy nastíněné komisí v Bíle knize o přizpůsobení se změně klimatu považujeme za naprosto nedostatečné a navrhujeme jejich rozšíření
- Budeme bránit zneužití adaptačního programu k prolongování současné formy SZP za rok 2013
- Vnímáme potřebu evropské koordinace adaptačních kroků v dopravní infrastruktuře, epidemiologických opatřeních nebo v protipovodňových plánech
- Odmítáme snahu využít potřebu adaptace k prosazování jednotných stavebních norem nebo zavádění dalších daní.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

- **Podporujeme sociálně a ekonomicky udržitelné mezinárodní dohody o řešení klimatické změny**
- Vycházíme z principu, že při vyjednávání mezinárodních dohod o omezení CO2 je mandát Evropské komise omezený a nelze přijmout takové závazky, které nejsou kvantitativně vyjádřeny v klimaticko-energetickém balíčku
- Závazky EU, které by nebyly v rovnováze se závazky ostatních hlavních ekonomik, zejména Austrálie, Číny, Japonska, Ruska, USA a jihoamerického prostoru nejsou akceptovatelné, protože jsou omezením konkurenční schopnosti evropské ekonomiky
- Vzhledem k podílu EU na globálních emisích, považujeme snahu EU o její globálně vedoucí úlohu v omezení klimatických změn za nesmyslnou a kontraproduktivní z hlediska cíle.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Energetika:

- **Omezení závislosti na fosilních palivech, zejména ropě a zemním plynu je strategickým cílem EU**
- Nízké závislosti na dovozu fosilních paliva omezení emisí CO₂, lze dnes dosáhnout pouze kombinací jaderné energetiky a využití obnovitelných zdrojů energie
- Jaderná elektrárna je dnes jediným neemisním zdrojem schopným zajistit stabilitu sítě, proto musí být evropskými předpisy podporována stejně jako obnovitelné zdroje.
- Pro omezení emisí skleníkových plynů je energetické využití odpadů stejně účinné jako spalování biomasy, proto by mělo být zařazeno mezi „obnovitelné“ zdroje.
- Povinnosti využívání obnovitelných zdrojů kladené na jednotlivým státům musí odpovídat jejich přírodním podmínkám.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Technologie:

- **Rozvoj nanotechnologií považujeme za významný krok k ochraně životního prostředí.**
- Nanotechnologie umožňují úspory energie i materiálů a současně umožní i efektivní výrobu energie z obnovitelných zdrojů, jejich zvládnutí je podmínkou mezinárodní konkurenční schopnosti evropské ekonomiky.
- Rozvoj nanotechnologií by měl být podpořen z výnosů tzv. zelených daní, protože přímo vede k snížení energetické i materiálové náročnosti naší spotřeby a možné elektromobilitě.
- Jakékoli omezování tohoto rozvoje umělými překážkami z důvodu tzv. předběžné opatrnosti nejen snižuje naši schopnost konkurovat americké a asijské ekonomice, ale snižuje i naši schopnost řešit environmentální problémy.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

- **GMO a další biotechnologie jsou jedinou cestou k reálnému využití biopaliv.**
- GMO je standardní součástí biotechnologií, zaostávání EU v této oblasti je způsobeno umělými administrativními překážkami. To ohrožuje naši konkurenční schopnost, ale i naši schopnost řešit environmentální problémy.
- Výzkum biotechnologií zaměřený na produkci biopaliv a v dlouhodobém výhledu na možné využití vodíku by měl být financován z výnosu spotřebních daní z paliv.
- Regulace použití GMO v potravinách nesmí být ovlivňována snahou chránit evropské zemědělství před dovozem komodit ze zámoří. Ve skutečnosti takové snahy dále prohlubují neschopnost evropského zemědělství globálně konkurovat.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Odpady:

- **Maximální možné využití odpadu je přirozeným cílem, snižujícím závislost na dovozu surovin.**
- Strategickým cílem EU musí být maximální využití odpadu buď jako náhrady dovážených fosilních paliv nebo náhrady surovin pro materiálovou výrobu. Obě tato využití jsou z hlediska svého významu rovnocenná.
- Administrativně stanovované cíle pro recyklaci nebo využití odpadů musí být podloženy realisticko-ekonomickou analýzou poptávky na společném trhu tak, aby nedošlo k umělé destabilizaci trhu druhotných surovin.
- Administrativní omezení přeshraničního pohybu odpadů musí být postupně nahrazena principem využití či odstranění odpadu, co nejbližší místa jeho vzniku, bez ohledu na hranice.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Voda:

- **Vodní hospodářství a ochrana vodních toků je skutečně evropskou kontinentální problematikou.**
- Evropskou politiku je nutné posunout od poměrně úspěšně zvládnutého problému znečištění povrchových vod k evropské koordinaci odpadového hospodářství.
- Protipovodňová opatření i postupy při povodních jsou příležitostí pro realizaci praktické evropské politiky, včetně vzniku krizových center povodí významných evropských řek a realizace evropských protipovodňových programů.
- Celoevropský program zadržování vody a zvýšení stavu podzemních vod je vhodnou oblastí pro směřování evropských fondů.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Ovzduší:

- **Zkvalitnění vzduchu, který Evropané dýchají, je primárním úkolem unie.**
- Zatímco emise CO₂ jsou možným globálním problémem, prach, dráždivé látky a další znečištění vzduchu jsou každodenním problémem evropské populace. Jejich omezení je pro zdraví nás všech důležitější než omezení skleníkových plynů.
- Na rozdíl od problematického administrativního určování produkce CO₂ automobilů na jeden kilometr považujeme další zpřísnění exhalačních norem pro automobily na trhu EU za přínosné.
- Sjednocení emisních limitů všech zdrojů znečištění, bez ohledu na typ zařízení, které emise produkuje, považujeme za nutnost.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Biodiverzita:

- Bezprostřední administrativní ochranu přírody považujeme jednoznačně za kompetenci států.
- Přírodní rezervace, chráněná území a parky, způsob jejich ochrany a omezení na daném území mohou být kompetentně stanoveny pouze na národní úrovni.
- Přeshraniční spolupráce tam, kde chráněná území zasahují do území různých států je věcí dohody těchto států.
- Vytváření přeshraničních biokoridorů je potřebné pro udržení biodiversity a je v kompetenci členských států
- Zajištění vzájemné rovnováhy rozšířených druhů, stejně jako omezení zavlečení cizích druhů do naší přírody je stejně významná, jako ochrana ohrožených druhů.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Havárie a ekoterorismus:

- Pro rozsáhlé ekologické havárie nebo důsledky případných teroristických útoků na ekosystém by měl existovat evropský systém okamžité reakce.
- Základem tohoto systému musejí být bilaterální dohody sousedících států spolu s přímou spoluprací jednotlivých složek krizového řízení zejména na regionální úrovni
- Role EU samotné je v tom, aby svými předpisy nebránila rychlé reakci a také ve využití strukturálních fondů k financování praktických přeshraničních projektů, zaměřených na omezení rizik a budování infrastruktury pro rychlou reakci na přírodní katastrofy i ekologické havárie.
- Riziko ekoterorismu musí být zahrnuto do standardní oblasti zájmu bezpečnostních složek

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Územní příslušnost:

- Rozhodování o ochraně životního prostředí, procesech EIA a další procesní záležitosti vždy náleží výhradně do kompetence členských států
- Územně příslušným je vždy výhradně ten stát, na jehož území se nachází zdroj znečištění nebo chráněné území, kterého se rozhodování týká
- Rozhodování žádného z členských států nesmí žádnou organizaci žádným způsobem diskriminovat, z důvodu činnosti již tato organizace provádí v souladu s územně příslušným rozhodnutím jiného státu a to bez ohledu na skutečný či domnělý vliv této činnosti na životní prostředí.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2020

Děkujeme Vám za pozornost.

www.ouzky.cz